

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4XObdo/22/2021
Identifikačné číslo spisu: 1017201510
Dátum vydania rozhodnutia: 28.01.2022
Meno a priezvisko: JUDr. Gabriela Mederová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2022:1017201510.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcov: 1/ EU-CapitalManagement a. s. v likvidácii, so sídlom Bratislava, IČO: 45 327 084, 2/ Lawyers Group s.r.o., so sídlom Prievozská 37, Bratislava 821 09, IČO: 46 524 185, oboch zastúpených advokátom: Fridrich Lawyers, s.r.o., so sídlom Dunajská 6, Bratislava - mestská časť Staré Mesto 811 08, IČO: 36 864 421, proti žalovanému: Slovenská republika, v mene ktorej koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, Račianska č. 71, o náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom, vedenom na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 24C/77/2012, o dovolaní žalobcov proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 6Co/269/2017-537 z 24. októbra 2018, takto

rozhodol:

I. Dovolanie o d m i e t a.

II. Žalovanému n e p r i z n á v a náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava I (ďalej aj „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 9. septembra 2016 č. k. 24C/77/2012-509 zamietol žalobu. Žalovanému náhradu trov konania nepriznal. Právna predchodkyňa žalobcu v 1. rade (spoločnosť Lawyer Partners a.s., IČO: 35 944 471) sa žalobou domáhala voči žalovanému vydania medzitýmneho rozsudku, ktorým mal súd prvej inštancie určiť, že žalovaný je zodpovedný za škodu vzniknutú právnenmu predchodcovi žalobcu nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Topoľčany, ktorý neprijal návrhy právneho predchodcu žalobcu na začatie občianskeho súdneho konania podané prostredníctvom elektronických prostriedkov dňa 19.10.2006. Žiadal, aby súd prvej inštancie uložil žalovanému povinnosť zaplatiť mu sumu vo výške 25.868.342,28 € titulom náhrady škody a nemajetkovej ujmy.

2. Na odvolanie žalobcu Krajský súd v Bratislave (ďalej aj „odvolací súd“) rozsudkom č. k. 6Co/269/2017-537 z 24. októbra 2018 napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny v

zmysle ust. § 387 ods. 1, 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej aj „C. s. p.“) potvrdil, pričom sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, ďalšie dôvody správnosti rozhodnutia preto nedoplňal. Žalovanému náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. Odvolací súd konštatoval, že v posudzovanej veci súd prvej inštancie vykonal všetko dokazovanie potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností významných pre posúdenie dôvodnosti podanej žaloby, ktorou sa právny predchodca žalobcu domáhal zaplata náhrady škody a nemajetkovej ujmy ako dôsledku nesprávneho úradného postupu Okresného súdu Topoľčany (ktorý neprijal jej návrhy na začatie konania o zaplata peňažných súm doručené na priloženom DVD nosiči), ako i na posúdenie opodstatnenosti tvrdení žalovaného slúžiacich na jeho obranu, pričom zhodnotením výsledkov vykonaného dokazovania v súlade s ust. § 191 C. s. p., súd prvej inštancie dospel k správnym skutkovým záverom, relevantným pre posúdenie dôvodnosti podanej žaloby. Na takto ustálený skutkový stav Okresný súd Bratislava I aplikoval zodpovedajúce ustanovenia zákona č. 514/2003 Z. z., o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov s tým, že dôvody, pre ktoré podanú žalobu zamietol (nestotožňujúc sa s argumentáciou právnej predchodkyne žalobkyne o spôsobení škody a nemajetkovej ujmy) aj dodatočne v súlade s ust. § 220 ods. 2 C. s. p., odôvodnil. Vysporiadal sa so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami podstatnými pre právne posúdenie veci, ako aj so všetkými relevantnými argumentami sporových strán a dôsledne posúdil opodstatnenosť všetkých právne a skutkovo relevantných námietok strán súvisiacich s predmetom konania. Ani odvolací súd nezistil také rozhodujúce skutočnosti alebo dôkazy, ktoré by spochybňovali správnosť právnych záverov, na ktorých súd prvej inštancie založil svoje rozhodnutie. V odvolacom konaní tiež nevyšlo najavo, že by konanie, ktoré predchádzalo vydaniu odvolaním napadnutého rozhodnutia, trpelo vadou, ktorá by mala za následok vecnú nesprávnosť rozhodnutia.

3. Uvedený rozsudok odvolacieho súdu napadli žalobcovia (ďalej aj „dovolatelia“) dovolaním z dôvodu, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu nebola ešte vyriešená (§ 421 ods. 1 písm. b) C. s. p.). Dovolatelia uviedli, že napadnuté rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení otázky príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom (ktorý konštatoval samotný Ústavný súd Slovenskej republiky vo svojom náleze II. ÚS 145/2008-96 z 24. júna 2008) a škodou vzniknutou právnenmu predchodcovi žalobcu. Podľa názoru dovolateľov, odvolací súd sa dostatočne nevysporiadal s argumentáciou právneho predchodcu žalobcu ohľadom preukázania existencie danej príčinnej súvislosti. Dovolatelia sa zároveň domnievali, že otázka dostatočného preukázania príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Topoľčany, ktorý odmietol prijať podanie právneho predchodcu žalobcu a vznikom škody, nebola v rozhodovacej praxi Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej aj ako „dovolačí súd“) ešte vyriešená. V dovolaní poukázali na ust. § 9 ods. 1 a § 8 zákona č. 212/1995 Z. z., o koncesionárskych poplatkoch a o zmene zákona č. 468/1991 Zb., o prevádzkovaní rozhlasového a televízneho vysielania v znení neskorších predpisov. Dôvodili, že ak Okresný súd Topoľčany neprijal návrhy, ktorými sa uplatnili práva na úhradu koncesionárskych poplatkov, došlo tak k pretrhnutiu postupu, ktorý je nevyhnutný pre vznik oprávnenia na ďalšie vymáhanie poplatkov z omeškania, teda príslušenstva koncesionárskych poplatkov. Bez uplatnenia práva na úhradu koncesionárskych poplatkov na príslušnom súde nie je možné pristúpiť k vymáhaniu príslušenstva. Z tohto dôvodu v priamej príčinnej súvislosti s nesprávnym úradným postupom okresného súdu (odmietnutím žalôb na uplatnenie koncesionárskych poplatkov) došlo k vzniku škody aj v podobe zániku práva na vymáhanie príslušenstva koncesionárskych poplatkov. Ďalej uviedli, že definitívnym zánikom tohto príslušenstva bolo jednak plynutie času, keď sa jednotlivé nároky premlčali, ako aj tzv. generálne pardony, ktoré boli do právneho poriadku zavedené zákonom č. 96/2006 Z. z., a zákonom č. 309/2007 Z. z. Zastávali teda názor, že existuje priama príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody v podobe zániku práva na poplatky z omeškania, ktoré boli uplatnené v žalobe. S poukazom na uvedené dovolatelia žiadali, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok odvolacieho súdu v celom rozsahu zrušil a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie. Domáhali sa tiež priznania nároku na náhradu trov odvolacieho konania proti žalovanému.

4. Žalovaný vo vyjadrení z 5. apríla 2019 navrhol dovolanie odmietnuť v zmysle ust. § 447 písm. f) C. s. p., s odôvodnením, že otázka príčinnej súvislosti medzi určitým protiprávnym konaním a konkrétnou

škodou je otázkou skutkovou a nie právnou.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 C. s. p.) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 C. s. p.) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 C. s. p.), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.), bez nariadenia pojednávania (§ 443 C. s. p.), dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť.

6. V zmysle § 419 C. s. p., je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v § 420 a § 421 C. s. p.

7. V zmysle § 421 ods. 1 C. s. p., je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

8. Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 C. s. p.). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 C. s. p.).

9. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 C. s. p.).

10. Dovolatelia podali dovolanie proti rozsudku odvolacieho súdu z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci odvolacím súdom. V dovolaní uviedli, že „otázka dostatočného preukázania príčinnej súvislosti, tak ako je položená v tomto konaní, spočívajúcom v nesprávnom úradnom postupe Okresného súdu Topoľčany, ktorý odmietol prijať podania Žalobcu a vznikom škody nebola v rozhodovacej praxi ešte riešená.“

11. V prípade uplatnenia dovolacieho dôvodu, ktorým je nesprávne právne posúdenie veci, je riadne vymedzenie tohto dovolacieho dôvodu v zmysle § 432 ods. 2 C. s. p., nevyhnutným predpokladom pre posúdenie prípustnosti dovolania v zmysle § 421 ods. 1 C. s. p. Len konkrétne označenie právnej otázky, ktorú podľa dovolateľa riešil odvolací súd nesprávne, umožňuje dovolaciemu súdu posúdiť, či ide skutočne o otázku, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a či sa pri jej riešení odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu (§ 421 ods. 1 písm. a) C. s. p.), alebo ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená (§ 421 ods. 1 písm. b) C. s. p.) alebo je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 písm. c) C. s. p.).

12. Aby určitá otázka mohla byť relevantná z hľadiska § 421 ods. 1 C. s. p., musí mať zreteľné charakteristické znaky. Predovšetkým musí ísť o otázku právnú (teda v žiadnom prípade nie o skutkovú otázku). Zo zákonodarcom zvolenej formulácie tohto ustanovenia vyplýva, že otázkou riešenou odvolacím súdom sa tu rozumie tak otázka hmotnoprávna (ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine), ako aj procesnoprávna (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení). Musí ísť o právnú otázku, ktorú odvolací súd riešil a na jej vyriešení založil rozhodnutie napadnuté dovolaním. Právna otázka, na vyriešení ktorej nespočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu (vyriešenie ktorej nevedlo k záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu), i keby bola prípadne v priebehu konania súdmi posudzovaná, nemôže byť považovaná za významnú z hľadiska tohto ustanovenia. Otázka relevantná v zmysle § 421 ods. 1 C. s. p., musí byť procesnou stranou nastolená v dovolaní (a to jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom).

13. Pokiaľ dovolatelia tvrdili, že medzi nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Topoľčany a škodou/ujmou, ktorá im v dôsledku neho mala vzniknúť, je vzťah príčinnej súvislosti, prehodnocuje

skutkové závery odvolacieho súdu o neexistencii príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom okresného súdu a majetkovou škodou a nemajetkovou ujmom. Dovolací súd už vo svojich skorších rozhodnutiach dospel k záveru, že otázka príčinnej súvislosti nie je otázkou právnou, ide o skutkovú otázku, ktorá môže byť riešená v konkrétnych súvislostiach (pozri R 28/2008 a ďalšie rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky napr. sp. zn. 1 Cdo 133/2018, 8 Cdo 80/2018, 8 Cdo 96/2018, 8 Cdo 191/2018). Otázka, či medzi nesprávnym úradným postupom okresného súdu a dovolateľkami tvrdenou majetkovou škodou a nemajetkovou ujmom bola príčinná súvislosť, je teda v posudzovanom spore otázkou skutkovou, pričom jej riešenie nemá právnu relevanciu z hľadiska skúmania podmienok prípustnosti dovolania podľa § 421 C. s. p.

14. Dovolatelia v dovolaní namietali, že odvolací súd sa nevysporiadal s argumentáciou ohľadom preukázania príčinnej súvislosti v danom spore. Dovolací súd poznamenáva, že uvedené nezodpovedá požiadavkám pre vymedzenie dovolacieho dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci v zmysle § 421 ods. 1 a § 432 ods. 2 C. s. p.

15. S poukazom na uvedené dovolací súd uzatvára, že v dovolaní nie je dovolací dôvod podľa § 421 ods. 1 C. s. p., vymedzený spôsobom uvedeným v § 432 ods. 2 C. s. p., a preto dovolanie odmietol podľa § 447 písm. f) C. s. p., bez toho, aby sa zaoberal vecnou správnosťou napadnutého rozhodnutia.

16. V konaní bol úspešnou stranou žalovaný, ktorému tak voči žalobcom vznikol nárok na náhradu trov dovolacieho konania (§ 255 ods. 1 C. s. p., v spojení s § 453 ods. 1 C. s. p.). Keďže však podľa obsahu spisu žalovanému v tomto konaní preukázateľne žiadne trovy nevznikli, Najvyšší súd Slovenskej republiky v súlade s článkom 17 základných princípov Civilného sporového poriadku, zakotvujúcim procesnú ekonomiu, žalovanému náhradu trov dovolacieho konania nepriznal (k uvedenému porovnaj uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28. februára 2018 sp. zn. 7Cdo/14/2018).

17. Rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.